

Keď som hovoril maďarským četnikom, čo bude s pozemkom a domom, hovorili mi, aby som si to odniesol.

Mám celkovú škodu 65 000 Kč.

Keby ma civilné obyvateľstvo neohrozovalo na živote a keby som bol mal ochranu od úradov, bol by som ostal na mieste, lebo majetok som kúpil z voľnej ruky a nie z parcelácie. Len v obave o svoj život som ušiel.

Nakoniec poznamenávam, že nebol som ani od maďarských vojakov, ani od četníkov telesne týraný alebo inak ohrozovaný na živote.. Maďarskí četníci so mnou hrubo jednali, nadávali mi „Marhák... (hovädá... vulgárne slovo), ale ma netýrali. Len civilné obyvateľstvo ma celý čas ohrozovalo na živote.

Iného nemám nič čo udať.

Po prečítaní podpísané.

Zapisovateľ:
strážmajster Šoukal, v. r.

Vypočúvaný:
Jozef H., v. r.

SNA, KÚ., kr, 256, f. 71527/38 prez., bez č.

10. december 1938, Príbelce.

Hlásenie žandárskej stanice o Júliusovi Slobodníkovi, predtým notárskom pomocníkovi v obci Seľany, ktorý vypovedal, ako ho maďarské orgány vypočúvali a šikanovali, až napokon náhle vyhostili z územia maďarského štátu.

Július Slobodník o svojom vyhostení udal:

Dňa 17. 11. 1938 prišiel som do Šiah ako demobilizovaný č-s. vojak, aby som nastúpil na moje bývalé miesto ako notársky pomocník v Seľanoch, okres Modrý Kameň. V Šahách ma vypočúval istý civil. Pýtal sa ma, kde som slúžil, kde som demobilizoval a podobne. Potom ma poslali do Selian. Na druhý deň ma poslali sa hlásiť na Okresné vojenské veliteľstvo do Želiezoviec, kde som dostal povolenie na pobyt v Maďarsku a ešte v ten istý deň som nastúpil do služby na notárskom úrade v Seľanoch, kde je vedúcim notárom Andor Sáfár, ktorý prišiel z Nagymarosu (Maďarsko). Dňa 27. 11. prišiel na notársky úrad slúžny Sáska s nadporučikom maďarskej armády Vitézom Tamássym. Slúžny mi ústne oznámil, že sa mám dostaviť s učiteľom Medvetzom zo Širakova, s Františkom L., Ladislavom F., Pavlom C. z Kamenných Kosih, s Arnoldom F. z Kamenných Kosih, Marekom S. zo Širakova, Jozefom D. z Trebušoviec na Okresné vojenské veliteľstvo v Želiezovciach. Na druhý deň, t. j. 28. 11. 1938 išli sme do Želiezoviec, kde ma ako prvého zavolali na vypočúvanie k slúžnemu Sáskovi, pritom bol prítomný aj nadporučík Vitéz Tamássy. Slúžny Sáska mi hovoril, že v č-s. armáde som bol aktívnym nadporučikom a účinkoval som v okolí Selian a v pripojených obciach ako vyzvedač. Naším spravodajským kapitánom bol údajne Medvetz. K tomu poznamenávam, že ešte skôr, než som bol zavolaný do Želiezoviec, bol som sa 26. 11. 1938 hlásiť na

žandárskej stanici v Čebovciach, kde mi veliteľ stanice dôstojník Zombory vytýkal, že som Čechom lízal ... (*vulgárne slovo*), ďalej že som udal notára Popelára, že som roku 1935 udal jezuitu, ktorý robil prednášky po obciach, kde som bol ako vyzvedač nadporučikom, a pri posledných voľbách som nepustil maďarské obyvateľov voliť, ale vyhnal som ich s tým, že som im povedal „Büdös magyarok“ (*smradľaví Maďari*). Keď ma už prihlásil a bol som na odchode, povedal mi, že s takým „Cseh... nyalóval kezet nem fogok“ (*čecholízáčom ... (vulgárne slovo) si nepodám ruku*). Potom som sa odporúčal a odišiel som do Selian.

V Selianoch som bol prechodne na notárskom úrade, kde som pracoval až do 28. 11. 1938, ktorý deň som bol pozbavený úradu až do ďalšieho rozhodnutia mojej obžaloby. Dňa 3. 12. 1938 dostal som výmer Okresného vojenského veliteľstva v Želiezovciach, ktorým som bol daný pod policajný dozor. Tento výmer ku správe pripájam. Dňa 3. 12. 1938 predobedom opäť prišiel veliteľ četnickej stanice z Čeboviec a vypočúval ma o mojej obžalobe a po vypočúvaní odišiel. Potom mi po Ladislavovi L. z Kamenných Kosih odkázal, aby som sa 4. 12. 1938 hlásil v Čebovciach na četnickej stanici, kde ma vypočúvali o CPO² a brannej výchove, aký bol medzi nimi rozdiel a podobne, pritom ma uspokojil, že o mne podá priaznivú správu.

Dňa 8. 12. 1938 opäť ma vypočúval četnický štátny strážmajster (meno neviem) o mojej obžalobe ohľadne vyzvedačstva a povedal mi, aby som si sám navrhol 2 svedkov, ktorí dokážu moju nevinu. Trvali však na tom, aby som si svedka určil z obce Kosihovce. Z Kosihoviec som si určil hostinského Pavla V. a ako druhého Aladára Slávika, učiteľa z Ďurkoviec. K tomu mi podotkol, že týchto svedkov vypočujú a sľúbili mi, že podajú priaznivú správu, aby som bol oslobodený od policajného dozoru.

Dňa 9. 12. 1938 prišiel slúžny Sáska s neznámym farárom a s jedným úradníkom pozemkového úradu. Hneď ma slúžny Sáska oslovil, aby som sa zbalil. Urobí mi ešte tú láskavosť, že ma odvezie do Čeboviec, kde ma odovzdá na hranici. Keď som sa zbalil, vzali ma do auta a odviezli na notársky úrad do Čeboviec, kde mi dali podpísať prichystané tlačivo (zápisnicu) a zároveň i povolenie na prestúpenie štátnych hraníc. Po podpísaní mi dal Sáska otázku, že či chcem ísť dobrovoľne, alebo nie. Nato som odpovedal, že keď musím ísť, tak idem dobrovoľne. Po mojej odpovedi ma upozornil, aby som v našej republike, resp. na Slovensku nebrolil proti Maďarom, lebo Maďari aj tak dobrovoľne alebo násilím prídu na Slovensko a potom že by som to odniesol. Na to zavolať četníkov, ktorí ma odvedli na prechod Horné Príbeľce, Čebovce a odovzdali ma finančnej strážii.

K tomu podotýkam, že ešte pred odchodom som dostal 1-mesačný plat, v našej hodnote 600 Kč. Zachádzali so mnou dosť slušne, nik ma nebil. Z privátneho majetku som škodu neutrpel, pretože som nijaký majetok nemal.

Pokiaľ viem, pomery v Maďarsku sú stiesnené, je veľká drahota, obyvateľstvo slovenskej národnosti je prestrašené a skleslé. Napriek ubezpečovaniu maďarských úradov stále majú na mysli obavy, že budú musieť opustiť svoje majetky a vystáť sa na Slovensko. Maďarské obyvateľstvo taktiež je, resp. žije v neistote a nevie, ako bude žiť, lebo nemá možnosť nijakej zárobkovej činnosti. Toto sa týka väčšinou robotníctva a menších roľníkov.

Viacie o veci nemám čo udať.

Veliteľ stanice

Vrchný strážmajster Pochylý, v. r.

SNA, KÚ, kr. 255, f. 60929/38 prez., č. 717/38.

¹ Výmer sa pri dokumente nenachádza² Pozri dok. č. 116

150

*10. december 1938, Modrý Kameň.**Hlásenie žandárskej stanice okresnému úradu o Anne Z., predtým obyvateľke obce Sklabiná, ktorá vypovedala, že skôr než ju vyhostili maďarské okupačné orgány, musela podpísať vyhlásenie o dobrovoľnom vysťahovaní.*

Dňa 4. 12. 1938 dostavila sa na dočasnú četnícku stanicu Anna Z. a udala:

Od roku 1928 som bola gazdinou u farára Michala Webera v Sklabinej, okres Modrý Kameň. V polovici novembra Weber ochorel a musel byť dopravený do nemocnice v Balážskych Ďarmotách (*Balassagyarmat v Maďarsku*).

Dňa 26. 11. 1938 prišiel ku mne na faru starosta obce Jozef Šmatla s členom maďarského národného výboru Júliusom Hendrikom a oznámili mi, že ako cudzia štátna príslušníčka som zo Sklabinej vypovedaná a mám do 48 hodín opustiť Sklabínú. Odoprela som vyhovieť, poukazujúc na to, že farár W. nie je doma a musím dočkať, kým sa vráti.

Neskôr v ten istý deň prišiel ku mne vojak zo Sklabinej a oznámil mi, že sa mám dostaviť na modrokamenské Okresné vojenské veliteľstvo v Želovciach. Hneď som požiadala o pomoc Hendrika a farára Tótha v Želovciach, ktorého o to požiadal aj farár Weber.

Dňa 27. 11. t. r., keď som prišla do Želoviec, už tam bol farár Tóth. Niečo si písal a rozprával sa s maďarským veliteľom. Ten mi potom vyhlásil, že sa môžem zdržiavať v Sklabinej do 10. 12. t. r.

Dňa 28. 11. t. r. prišiel ku mne na faru znova starosta Šmatla s Hendrikom a nariadili mi, že musím hneď odísť. Protestovala som s poukazom na oznámenie vojenského veliteľa. Oni mi na to vraveli, že to je neplatné. Preto som znovu šla do Želoviec na veliteľstvo, ale tam prítomní dvaja dôstojníci mi napísali vyhost'ovací dekrét v tom zmysle, že dobrovoľne odchádzam a môžem si vziať so sebou najnutnejšie veci.

Dňa 30. 11. t. r. som prekročila colnú hranicu v Novej Vsi. Vzala som si len časť bytového zariadenia, bielizeň, potraviny a peniaze.

Okresný četnícky veliteľ:

poručík vo výslužbe, Jungvirt, v. r.

SNA, KÚ, kr. 255, f. 60929/38 prez., č. 2965

151

*11. december 1938, Borovce.**Protokol napísaný na žandárskej stanici s Gašparom P., predtým kolonistom v obci Blahová, ktorý vypovedal, že*